

L'onada polisèmica

M. Carme Rafecas escriu sobre la novel·la 'Tsunami' (Angle Editorial, 2020), amb què Albert Pijuan ha guanyat el 30è Premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler | «Així que agafeu aire, llegiu aquesta immensa onada, perquè sobre Tsunami no hi pot haver una recomanació contrària, i feu volar els seus significats»

Tsunami (Angle, 2020) és l'obra amb què Albert Pijuan, l'escriptor calafellenc, ha guanyat el 30è Premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler. | M. Carme Rafecas

Tsunami (Angle, 2020) és l'obra amb què Albert Pijuan, l'escriptor calafellenc, ha guanyat el 30è Premi Ciutat de Tarragona de novel·la Pin i Soler. El tsunami és real i és de l'altra banda del món, però també és el símbol d'una joventut benestant desenfrenada per l'acumulació de riquesa i el poder que exerceixen sobre qualsevol que se'ls passeja per davant. Els joves hereus d'una cadena catalana d'hotels d'arreu del món encarnen la idea del turisme deshumanitzat i la destrucció de la costa des de múltiples lectures: l'onada que arrasa, l'onada que es buida, l'onada que es venja.

L'autor no pretén mostrar la seva ideologia, tot i que la misèria humana inherent al turisme del decorat, del consum i de l'especulació acompanya la teranyina de fets i relacions que el llibre teixeix. Amb l'empatia cap als seus personatges, l'autor aconsegueix l'equilibri de no posicionar-se i mantenir la crítica alhora, fent que l'obra parli sola i el lector pensi sol. Un excel·lent treball literari de canvis de punts de vista, missatges subliminars i llenguatges que van de pell en pell.

La novel·la és més de personatges que de trama, perquè la mínima intriga que apareix des de l'inici, arran d'un fet amb què els joves hereus recordaran el tsunami de 2004 a Sri Lanka amb ombra de culpa, si bé sempre retorna, vista amb perspectiva serveix més per definir-los a ells que per seguir llegint. Les ganes de llegir les genera l'estil net de l'autor, el ritme, la metàfora, els personatges, la ironia i l'humor.

El text no té punts, perquè allà on l'autor hi voldria posar un punt hi posa una coma seguida de majúscula. El canvi de punt per coma escurça la pausa del lector, accelera el ritme i no et permet parar fins al final del capítol. Com el "no mirar enrere" de córrer davant d'un desastre natural. Aquests recursos poden espantar qui no hagi obert el llibre, però l'encert en la construcció dels personatges, en la intuïció clara dels fets deixats a mitges, en la versemblança del context i en la coherència entre forma i contingut, aconsegueixen de bon tros l'agilitat lectora.

En un moment en què es veu qüestionat el monocultiu del turisme i de polarització creixent de classes socials, i des de la costa envaïda del Baix Penedès, Albert Pijuan ha narrat unes aigües més agitades per parlar d'un context social i una psicologia que no ens són tan aliens. Així que agafeu aire, llegiu aquesta immensa onada, perquè sobre *Tsunami* no hi pot haver una recomanació contrària, i feu volar els seus significats.